

Kirkeministeriet

Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg
lov@ft.dk

Udlændinge- og Integrationsudvalget har ved brev af 9. oktober 2020 (UUI alm. del – spørgsmål 36) bedt om min besvarelse af spørgsmål:

”Det fremgår af bemærkningerne til ”Lov om ægteskabs indgåelse og opløsning”, at »Som eksempler, hvor der vil kunne rejses decorumsag, kan dog nævnes den situation, hvor den religiøse forkynder med vielsesbemyndigelse foretager vielse af en mindreårig uden prøvelsesmyndighedens tilladelse eller foretager en vielse uden begge parter samtykke.« Er ministeren enig i, at en vielse uden samtykke kan sidestilles med det at nægte skilsmisse?»

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Akt nr.: 128065

Dette akt nr. bedes oplyst ved henvendelse til Kirkeministeriet

Dato: 23. oktober 2020

Svar:

De nævnte eksempler med vielse af mindreårige eller vielse uden samtykke er eksempler på situationer, hvor vielsesforretteren med vielsesbemyndigelse overtræder lovgivningen om vielser.

Hverken religiøse forkyndere med vielsesbemyndigelse – eller religiøse forkyndere uden vielsesbemyndigelse – har efter dansk ret kompetence i forhold til skilsmisser og kan derfor ikke nægte et par at blive skilt. Skilsmisser behandles efter dansk ret af Familieretshuset eller ved domstolene.

Med hensyn til decorum i øvrigt kan jeg oplyse følgende:

Som nævnt i min besvarelse af 22. oktober 2020 på UUI alm. del – spm. 35 fremgår decorumkravet til religiøse forkyndere med vielsesbemyndigelse i et anerkendt trossamfund nu af § 16, stk. 1, nr. 3, i lov om trossamfund uden for folkekirken.

Det er således en betingelse for at få vielsesbemyndigelse, at vielsesforretteren udviser en adfærd, der ikke gør den pågældende uegnet eller uværdig til at udøve offentlig myndighed (decorumkrav).

Begrebet ’decorum’ betegner et *adfærdskodeks*, nemlig det med en offentlig stilling forbundne krav om en vis til stillingen svarende vandel. En decorumsag handler således om, hvorvidt den pågældende har udvist en adfærd der gør den pågældende uegnet eller uværdig til at udøve offentlig myndighed.

En vielsesbemyndigelse kan tilbagekaldes, hvis den bemyndigede ikke længere opfylder de betingelser, der er anført i trossamfundslovens § 16, stk. 1, nr. 2 og 3, eller kravet i § 17 om gennemførelse af kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre.

Vielsesbemyndigelsen kan således fx tilbagekaldes, hvis den bemyndigede ikke længere opfylder decorumkravet.

Ved tilbagekaldelse forstås det forhold, at den udstedende forvaltningsmyndighed (det ansvarlige ressortministerium) af egen drift ændrer sin egen, gyldige afgørelse.

En afgørelse om tilbagekaldelse af en vielsebemyndigelse vil ofte indeholde et forvaltningsmæssigt skøn, og afgørelsen skal opfylde de almindelige forvaltningsprocessuelle og forvaltningsretlige krav om f.eks. partshøring samt retsgrundsætningerne om saglighed og proportionalitet.

Tildeling af vielsebemyndigelse er en begunstigende forvaltningsakt, hvor tilbagekaldelse kan ske dels som følge af, at forudsætningerne for den oprindelige afgørelse viser sig ikke at have været opfyldt, dels i tilfælde af, at forudsætningerne for afgørelsen efterfølgende tilsidesættes.

Spørgsmålet om, hvorvidt dekorumkravet i givet fald er overtrådt, beror på en konkret vurdering. Det bemærkes herved, at en overtrædelse af dekorumkravet foreligger, hvis den religiøse forkynder har udført handlinger eller udvist en adfærd, der er 'egnet' til at fratage vedkommende den agtelse og tillid, som stillingen kræver, f.eks. grovere straffelovsovertrædelser o.l. Det kræves ikke, at der konkret kan påvises et tab af agtelse og tillid i særlige kredse eller hos bestemte personer.

En vielsebemyndigelse kan endvidere tilbagekaldes, såfremt den bemyndigede ikke i udøvelsen af sin funktion overholder dansk lovgivning, herunder de regler, der gælder for vielser med borgerlig gyldighed, jf. trossamfundslovens § 19, stk. 3.

Tilbagekaldelse af vielsebemyndigelsen på den baggrund forudsætter, som det fremgår af bestemmelsens ordlyd, at det er i udøvelsen af sin funktion som vielsesforretter, at vedkommende ikke overholder dansk lovgivning, herunder de regler, der gælder for vielser med borgerlig gyldighed. Som eksempel herpå kan nævnes den situation, hvor vielsesforretteren som led i sit arbejde i trossamfundet foretager vielse af en mindreårig eller foretager en vielse uden begge parter samtykke.

Såfremt vielsesforretteren som privatperson begår (grovere) lovovertrædelser, der ikke har forbindelse med udøvelsen af funktionen som vielsesforretter, skal det i givet fald bedømmes efter reglerne om dekorum.

Spørgsmålet om der skal rejses en sag mod en vielsesforretter efter trossamfundslovens § 19, stk. 2 eller 3, beror på en konkret vurdering.

Joy Mogensen

/ Anna Sofie Casse